

Si volem copsar l'empenta de la Lot Roca, la nostra protagonista en aquestes dues pàgines, haurem d'arrencar dient que el seu avi era qui portava l'antiga cooperativa d'Agramunt, a la comarca de l'Urgell, i de seguida veureu perquè. Cal continuar apuntant que antigament aquest organisme havia reunit múltiples funcions, i també que amb els anys en va anar perdent. Hi havia el molí de pinso, el supermercat... Tot es va anar tancant fins que només va restar oberta la farinera.

Quan l'avi va arribar a certa edat, ja va començar a dir que ell no veia que tingués prou gent per tirar endavant, que amb els anys que tenia la millor determinació que podia prendre era tancar també la fàbrica de farina, i de fet -d'aquí la nostra introducció- aquest hagués estat el destí final de la farinera si no hagués estat que la Lot i la seva germana van proposar-li de fer-se'n càrrec.

D'aquesta manera, ara ja fa deu anys que la nostra protagonista n'és al capdavant. La seva germana va haver de marxar a viure fora d'Agramunt i, finalment, la direcció de l'empresa va quedar a les mans de la Lot sola. Aquesta ha estat la primera i única experiència empresarial d'aquesta dona, que a banda de dirigir la fàbrica també havia treballat anteriorment en una agència de viatges.

De l'època en què va portar a terme aquesta feina, però, no en té gaire bon record. **"Jo havia estudiat la carrera de Turisme i vaig voler posar-me a treballar en alguna cosa relacionada amb els meus estudis. Això no obstant, aquella va resultar una tasca molt frustrant, perquè la satisfacció dels clients no depenia exclusivament de la feina que podies fer tu. A l'agència t'arribaven queixes, per exemple, d'errors que podien haver comès els hotels. Finalment, vaig decidir que jo havia de dependre de mi mateixa, i ho vaig aconseguir a la farinera"**, explica.

En qualsevol cas, quan la Lot es va encarregar de la fàbrica de farina encara era molt jove, així que els inicis van ser doblement difícils. **"Només tenia vint-i-dos anys i que una noia comencés de tant jove a portar una fàbrica era una mica xocant, sobretot per als pagesos. Moltes vegades em trobava que venien a la farinera i, en veure'm, em demanaven per parlar amb el meu pare. De tota manera, això només em va passar al principi, i especialment perquè Agramunt era un poble petit"**, recorda.

Des d'aquells episodis, ja llunyans, la feina de la nostra protagonista ha canviat molt en alguns aspectes, però en altres, en canvi, no ha notat gaire el pas del temps. A la fàbrica de farina s'hi segueix treballant amb la mateixa maquinària d'abans de la guerra civil espanyola. La seva compra data de l'any 1934. Això és possible perquè, estructuralment, la producció de la farina es fa de la mateixa manera que es feia llavors, i com s'ha fet sempre. Tot i això, és evident que per altra banda s'han modernitzat certes fases, de la seva elaboració.

Els que realment han patit un canvi molt important són alguns aspectes conjunturals de la feina, com el mercat i el sistema de treball amb els proveïdors: **"En els darrers cinc anys tot s'ha modificat, a causa de la nova normativa europea en matèria d'agricultura. Abans, els qui**

ens proveïen de blat eren els pagesos del nostre propi entorn, però ara, a l'Estat espanyol, es tendeix a produir cada vegada menys blat. El motiu d'això és que, des de la Comunitat Europea, es fomenta la productivitat i no la qualitat, i així els pagesos, en una posició comprensible per la seva part, miren per la seva butxaca. Com que el blat dona menys quilograms per hectàrea que l'ordi, no els surt a compte plantar-ne."

Aquesta fàbrica de farina d'Agramunt, però, és una empresa petita i, com a tal, no ha volgut deixar de col·laborar amb els pagesos de sempre. Els agrada la qualitat del seu blat i els coneixen de tota la vida. Malgrat tot, globalment, l'Estat espanyol depèn progressivament de la importació provinent de països com ara França o Anglaterra. Aquest blat de procedència europea, però, no és prou bo, segons la Lot, i aquesta deficiència repercuteix en la qualitat final de la farina.

Fa pocs anys, el sud de l'Estat espanyol era la zona on es cultivaven els blats de molta força, que són els que es fan servir per a la brioxeria, per exemple. Aquests són els més bons per a farines especials. Trencant amb aquest ús tradicional, però, ara la nova normativa de la Comunitat Europea ha decidit que el cultiu més adequat per a les terres espanyoles ha de ser encarat a la producció de farina de sèmola per fer pasta, fomentant-ho amb les seves subvencions, i els agricultors sempre han acabat per inclinar-se a cultivar els productes que reben ajut econòmic d'Europa.

Ara, ens trobem amb la paradoxa que aquí s'està important força blat, com ha quedat dit, d'Anglaterra i de França, i el més greu del cas, diu la Lot, és que **"aquells blats subvencionats acaben utilitzant-se per fer pinso, perquè no hi ha prou mercat per absorbir tota la producció"**. D'aquesta manera, la nostra protagonista té en projecte iniciar exportacions de farina a Cuba: **"Si s'exporta des d'Espanya és sempre a destins com el Carib o el Magrib, fora del mercat europeu, perquè els preus fan impossible que sigui d'una altra forma."**

Val a dir, d'altra banda, que en tractar-se d'una fàbrica petita la feina de la Lot durant la setmana és ben diversa; tan aviat és a Barcelona acabant d'arreglar una venda com al laboratori de la fàbrica d'Agramunt: **"Faig una mica de tot. La veritat és que no és gens monòton precisament perquè som poca gent, només sis."** Aquesta infraestructura reduïda fa que sobre ella recaigui una gran quantitat de responsabilitats, i que els maidecaps de la seva feina l'acompanyin gairebé sempre.

Això no obstant, la Lot reconeix que el fet d'heretar un negoci per via familiar és una oportunitat que no té tothom; ara bé, deu anys després de ser-hi al capdavant, també vol que se li reconegui el seu mèrit: **"Després de tants anys de dirigir aquesta empresa i d'anar resolent els problemes que m'han anat sorgint, em sembla que he demostrat que ho puc fer. No es pot dir que m'ho hagin donat tot fet."** De ben segur que una empresària que encara les responsabilitats com a ella li agrada fer sempre recollirà bon blat. Que d'això es tracta.

Lot Roca - Agramunt (l'Urgell)